

Vinkkimateriaalit, luokat 3–6

Liikenneturvallisuusviikko 2026: Aistit avoinna liikenteessä

Välitä, muista – ennakoi.
LIIKENNETURVA

Valtakunnallinen Liikenneturvallisuusviikko

- **Milloin?** ma 7.- pe 11.9.2026
- **Idea?** Nostaa esille liikennetietojen ja –taitojen tärkeyttä ja tarjota ammattilaisille liikenneaiheisia opetusmateriaaleja.
- **Kuka järjestää?** Liikennekasvatuksen yhteistyöverkosto, johon kuuluu esimerkiksi:
 - Liikenneturva
 - Opetushallitus
 - Koululiikuntaliitto
 - Poliisi
 - Pelastuslaitos

Aistit avoinna liikenteessä

- Myös vuonna 2026 on tarkoitus kannustaa lapsia olemaan aistit valppaina liikenteessä.
- Virtuaalitodellisuuden testit osoittavat:
Kännykkää katsova liikenteessä liikkuja joutuu todennäköisemmin onnettomuuteen kuin ei puhelinta katsova liikkuja.
- Jos tarve käyttää puhelinta liikenteessä, kannustetaan lapsia pysähtymään kännykän käytön ajaksi.

Liikenneturvan ja poliisin liikenneaiheiset online -oppitunnit

- Oppitunnit löydät tämän opetusmateriaalisivun kautta.
- Sivulta löydät omat oppitunnit luokille 1–3 ja 4–6.

Hyödynnä ja näytä lapsille Jyväskylän kaupungin ja Maltin ja Valtin upouudet liikenneaiheiset videot

- [Maltti ja Valtti: Yksisuuntaiset pyöräilyväylät](#)
- [Maltti ja Valtti: Jaettu jalankulun ja pyöräilyn väylä](#)
- [Maltti ja Valtti: Linkkikeskus](#)

[Linkki Jyväskylän kaupungin uutiseen uusista liikennevideoista.](#)

Kännykkä ja liikenne

- Kännykkä varastaa huomion liikenteessä –
opetusmateriaalisivulta löydät
helpot vinkit aistit avoinna
liikenteessä teeman käsittelyyn.

Aloita näyttämällä lapsille video.

Hyödynnä videoon liittyvät valmiit kysymykset ja vastaukset.

- Mitä kaikkea autoilijalta jäi huomaamatta, kun hän katsoi kännykkää?
 - Autoilija ei huomannut punaista autoa, hirveä, pyöräilijää eikä jääkiekkomaalivahtia.
- Mikä on videon opetus?
 - Kännykkä ja liikenteessä liikkuminen eivät kuulu yhteen. Jos katsoo kännykkää, huomio on välillä täysin kännykässä ja välillä täysin liikenteessä. Tällöin ei välttämättä huomaa, mitä ympärillä tapahtuu. Myöskään muita liikenteessä liikkujia ei välttämättä huomaa. Seurauksena voi syntyä vaaratilanteita.
- Miten videon opetus liittyy sinuun?
 - Autoilija ei pysty ajamaan turvallisesti, kun katsoo kännykkää. Sama pätee lapsiin liikenteessä. Myös kävelijän ja pyöräilijän pitää keskittyä liikenteeseen.

Teetä lapsilla hauska toiminnallinen testi.

**Kaksi asiaa yhtä aikaa.
Osaatko?**

1. Kirjoita ylemmälle riville lause **Kun ajat, aja** ja alemmalle riville järjestyksessä numerot **1-11**. Merkitse aikasi.

kirjaimet	
numerot	

2. Kirjoita seuraavaksi lause ja numerot vuorotellen molemmille riveille. Eli ensin K, jonka jälkeen 1 ja niin edelleen. Muista merkitä myös pilkku. Merkitse aikasi.

kirjaimet	
numerot	

Lue lisää kääntöpuolelta. →

 **Välitä, muista – ennakoi.
LIKENNETURVA**

Näytä lapsille Folkhälsanin Puhelimen kanssa liikenteessä –video

[Video löytyy täältä.](#)

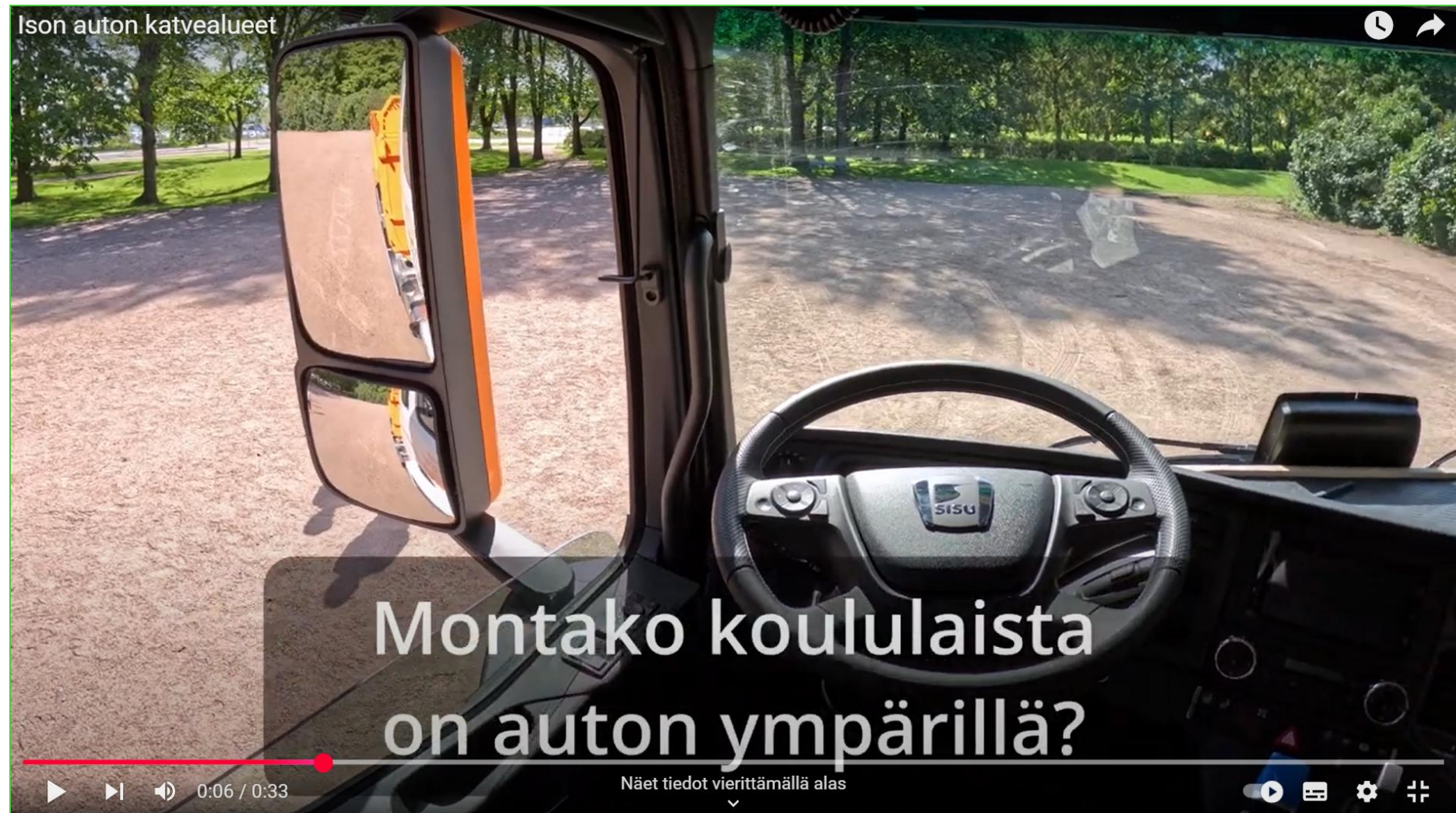
Mitä Kim ja Zaina olisivat
voineet tehdä toisin?

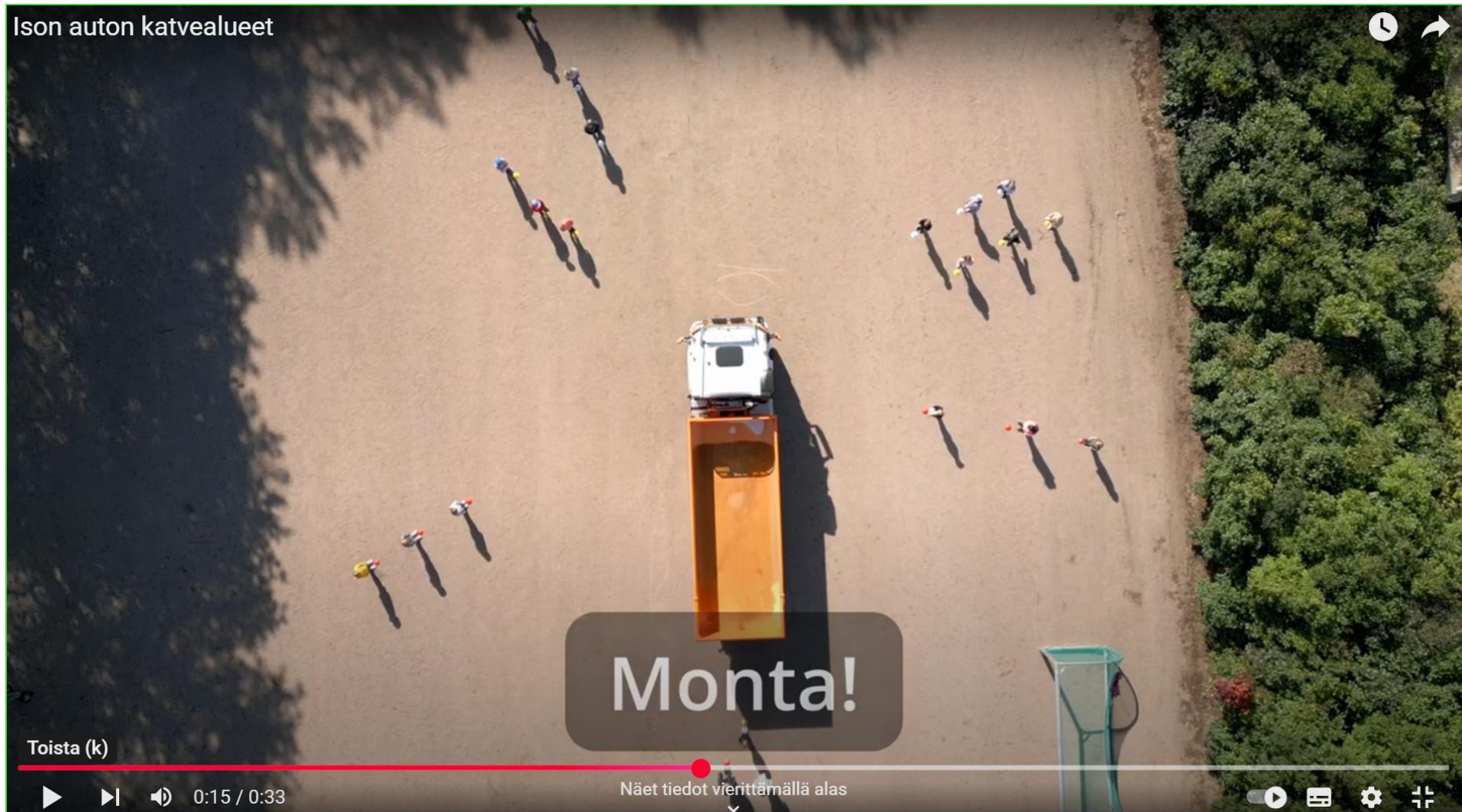

Oivalluta lapsia videon avulla!

Ison auton katvealueet –video havainnollistaa, että

- ison auton ratista ei ole helppo nähdä kaikkea (esim. lasta)
- on tärkeää olla itse tarkkana ja kaikki aistit valppaina, kun liikkuu ison auton läheisyydessä

.. vaikka ketään ei näkynyt...

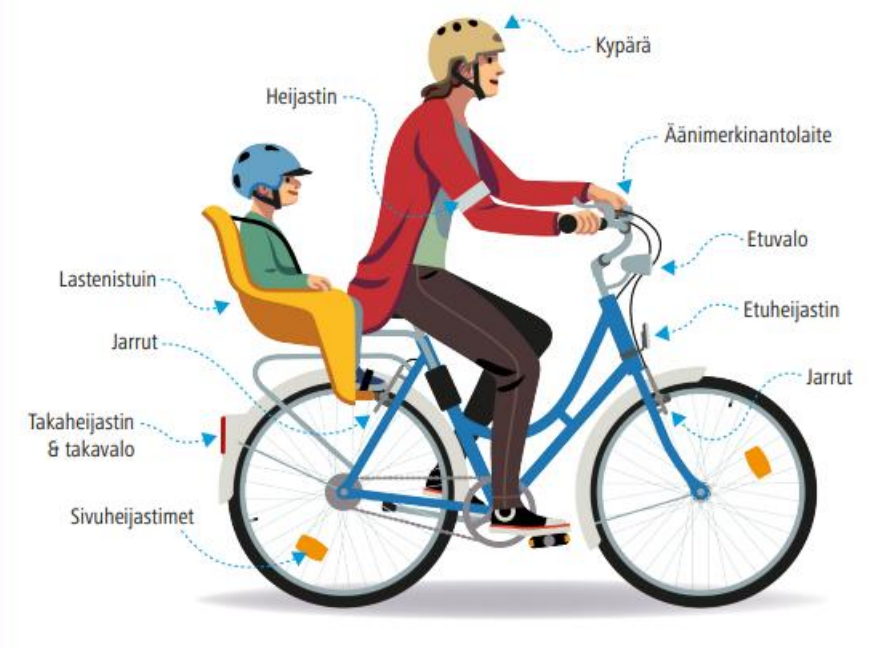

Tilaa kävelyn ja pyöräilyn oleelliset liikennesäännöt kokoava Jalan ja pyöräillen -juliste ilmaiseksi

Juliste myös muistuttaa pyörän valoista!

Huolehdi varusteet kuntoon

Labels in the illustration:

- Kypärä
- Äänimerkinantolaitte
- Etuvalo
- Etuheijastin
- Jarrut
- Sivuheijastimet
- Takaheijastin & takavallo
- Jarrut
- Lastenistuin
- Jarrut
- Heijastin

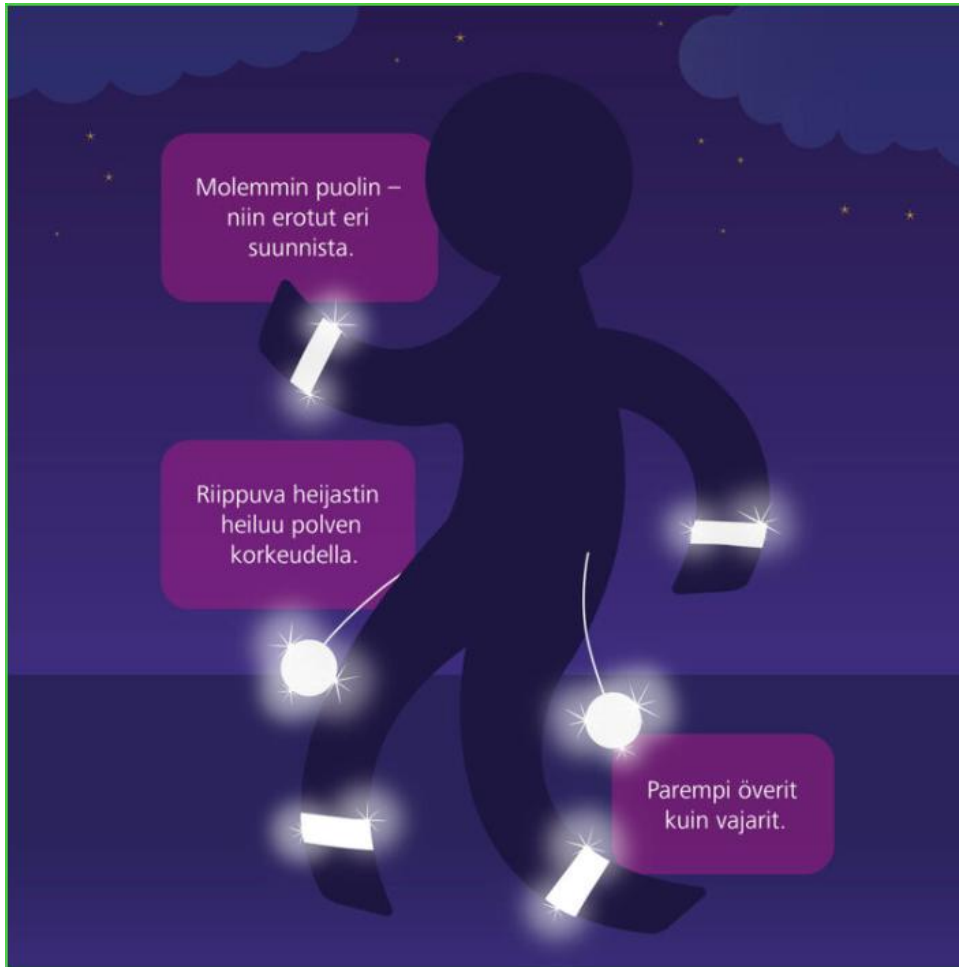
Pimeällä ja hämärällä pyöräilijän on käytettävä vaaleaa etuvaloa ja punaista takavaloa. Molemmiin puolin kiinnitetyt heijastimet auttavat jalankulkijaa näkymään.

 Välitä, muista – ennakoi.
LIKENNETURVA

2024

”Valvontaiskuni tulos kertoo totuuden: vain harvat koululaiset käyttävät polkupyörässään valoja pimeään aikaan vaikka laki valoja edellyttääkin.”

(Arto Vähänikkilä, Liikenneturvan OTO-kouluttaja, valoseuranta 12/2024.)

Muut Liikeneturvan
maksuttomat
tilaustuotteet löydät
täältä.

Ps. Toivomme, että yhdellä tilauksella tilataan useampi tuote!

Ota päivitetyt onnettomuustarinat käyttöösi

- Materiaalin onnettomuustarinat perustuvat todellisiin, lapsille tapahtuneisiin, liikenneonnettomuuksiin.
- Idea:
 - Saada lapset tunnistamaan ja ennakoimaan liikenteen riskejä
 - Antaa lapsille keinoja välttää onnettomuuksia
- Kenelle?
 - Luokat 5–6

Materiaalista löytyy selkeät ohjeet

Aluksi valitaan sopiva kävelyn tai pyöräilyn tarina.

Jalankulkijan tarinat:

- Sebastian: koulukuljetuksesta poistuminen maantiellä (s. 3)
- Eino: linja-autosta poistuminen kaupunkialueella (s. 6)
- Jessica: suojatien ylittäminen pimeään aikaan (s. 9)

Pyöräilijän tarinat:

- Iida: pyöräily tien laidassa ja kääntyminen vasemmalle tien yli (s. 12)
- Eetu: työmaa pyörätiellä (s. 15)
- Joonas: kiireessä pyöräily päin punaista liikennevaloa (s. 18)

Lue tarina lapsille.

lidan onnettomuustarina

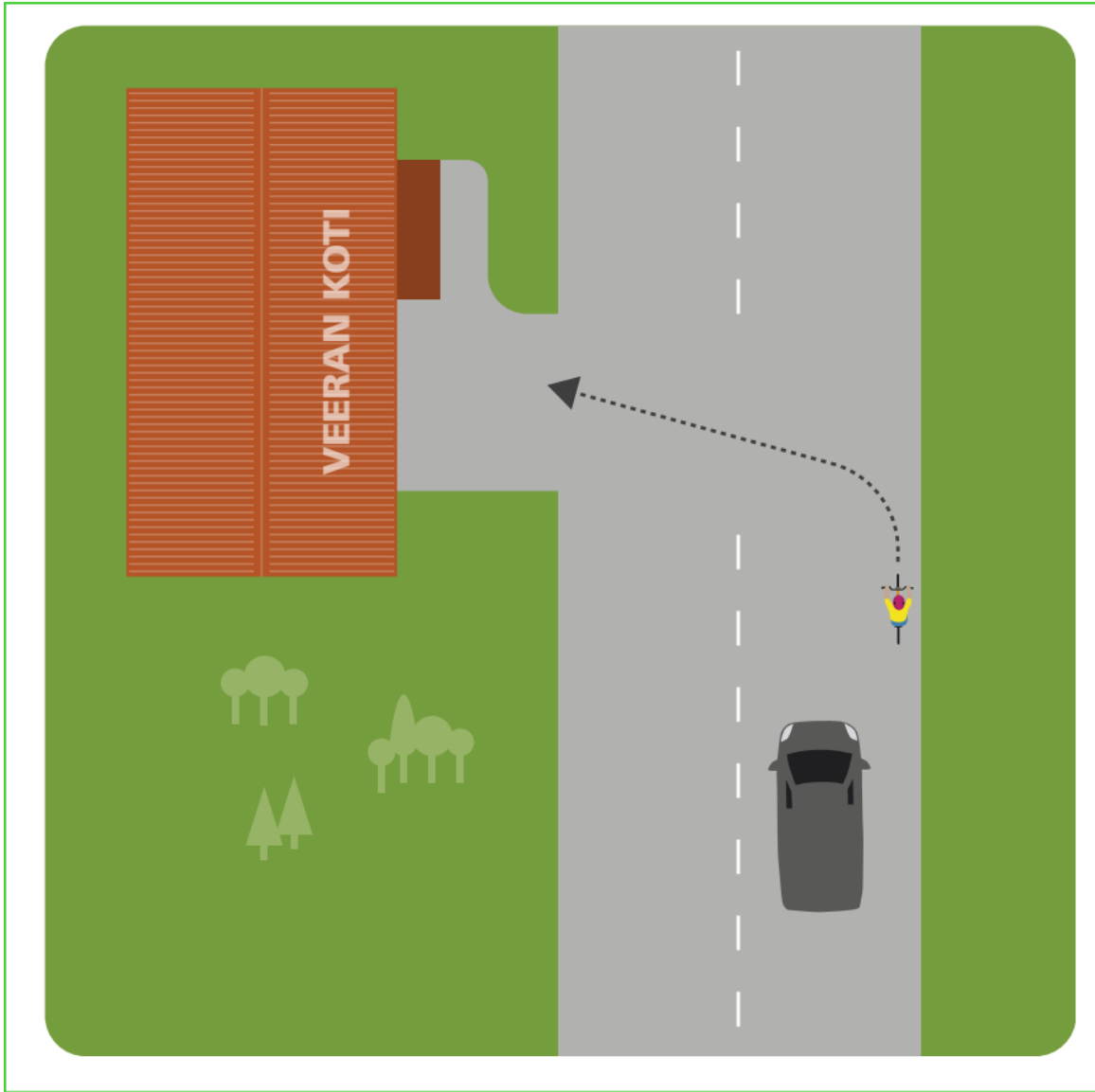
©Liikenneturva. Lähde: VALT

16-vuotias lida oli menossa kaverinsa Veeran luokse kylään. Hän polki rauhallisesti tien oikeaa laitaa, koska tien varrella ei ollut pyörätietä. Ajaessaan hän kuunteli musiikkia kuulokkeilla.

Veera asui omakotitalossa, joka oli tien toisella puolella melkein tien vieressä. Kun lida kääntyi pihatielle, hän ei vilkaissutkaan taakseen tai näyttänyt suuntamerkkiä. Takaa tuli pakettiauto, jota hän ei huomannut. Se oli juuri lähtenyt ohittamaan lidaa. Kuljettaja arveli lidan jatkavan matkaansa edelleen eteenpäin. Kuljettajan yllätykseksi lida kääntyikin suoraan pakettiauton eteen.

Kuljettaja ehti hiukan väistää vasemmalle ja aloittaa jarrutuksen. Auto törmäsi pyöräilevään tyttöön oikealla etukulmallaan. lida paiskautui oikealle ojaan. lida loukkaantui niin vakavasti, että jäi makaamaan ojaan tajuttomana. Pakettiauton kuljettaja hälytti ambulanssin.

Sairaalassa lida tuli tajuihinsa ja kyseli uuden kypäränsä perään. Se oli haljennut moneen osaan onnettomuudessa. Kova päähän kohdistunut isku aiheutti lidalle kasvoihin ruhjeita ja haavoja. Niistä jäi arpia muistoksi. Muuten hän selvisi kypärän ansiosta aivotärähdyksellä. Jalan ja käden murtumat saatiin hoidettua kipsein.

Näytä onnettomuustilanteen tilannekuva lapsille..

ja ohjeista lapset pienryhmätyöskentelyyn

Miksi onnettomuus tapahtui?

Miten onnettomuus olisi voitu estää?

Mitkä ratkaisut lievensivät onnettomuuden seurauksia?

Voisiko tuollainen tilanne/onnettomuus sattua minulle?

Miksi voisi sattua? Miksi ei voisi sattua?

Miksi onnettomuus tapahtui?

lida

- ajoi pyörällä ajotien reunassa ja kääntyi yllättäen vasemmalle tien yli näyttämättä suuntamerkkiä.
- ei katsonut ennen tien ylittämistä, tuleeko takaa autoja.

Autoilija

- oli ohittamassa lidaa.
- ei aavistanut, että pyöräilijä kääntyisi tien yli.

Liikenneympäristö

- Maantien vieressä ei ollut pyörätietä.
- Pyöräilijälle ei ollut turvallista paikkaa ylittää tie (esim. alikulku).

Miten onnettomuus olisi voitu estää?

Mitkä ratkaisut lievensivät onnettomuuden seurauksia?

lida

- Riskien tunnistaminen:
 - äkillinen kääntyminen tien reunasta on riski
 - jos ei näytä suuntamerkkiä, muut eivät osaa varoa kääntyvää pyöräilijää
 - ennen kääntymistä on tärkeää tarkkailla, onko tiellä muita liikkuja
 - kuulokkeet päässä ei kuule, mitä ympärillä tapahtuu
- Turvallinen tien ylittäminen (pyöräilijän on odotettava, että auto on mennyt ohi).
- Pyöräilykypärä suojasi lidaa.

Autoilija

- Tien laidassa ajava pyöräilijä pitää ohittaa tarpeeksi kaukaa (viereisen ajokaistan puolelta).
- Pyöräilijää ohitettaessa ajonopeutta pitää hidastaa.

Tarinan tärkeimmät opetukset lapsille:

- Pyöräile ajoradalla oikeassa reunassa. Näytä ennen kääntymistä suuntamerkkiä ja pysähdy katsomaan, voiko tien ylittää turvallisesti. Seuraa myös takaa tulevia autoja.
- Odota ennen tien ylittämistä, että auto on mennyt ohi. Sinulla on väistämisvelvollisuus.
- Huolehdi, että kuulet ja näet liikenteessä, mitä ympärillä tapahtuu.
- Käytä aina pyöräillessä kypärää ja kiinnitä kypärä oikein.

Opettajan tukimateriaalin
esimerkkivastaukset
auttavat onnettomuustarinan
käsittelyssä!

Tutustu materiaaliin tarkemmin alla olevasta linkistä

Opetusmateriaali:
Onnettomuustarinat

Kiitos!

- Teemaviikon opetusmateriaalit löydät täältä: [Liikenneturvallisuusviikko.fi](https://liikenneturvallisuusviikko.fi)
- Liikenneturvallisuusviikon somepostauksiin voi mielellään laittaa **#Liikenneturvallisuusviikko #Liikenneturva #AistitAvoinnaLiikenteessä**